

مشخصات شرکت کنندگان (مقاله، جستارنویسی، پایان نامه، رساله و اقدام پژوهی)

نام و نام خانوادگی:	روح انگیز سهرابی	جنسیت:	زن ☒ مرد ☐	استان:	ایلام	شهر:	آبدانان
رشته تحصیلی:	زبان و ادبیات فارسی	دانشجو ☐	فارغ التحصیل ☐	مقطع:	کارشناسی ☒	کارشناسی ارشد ☐	دکتر ☐
تلفن ثابت:	۰۸۴۳۳۶۲۳۴۸۵	تلفن همراه:	۰۹۱۸۳۴۴۱۷۷۵				
پست الکترونیکی:	kanoonabdanan94@gmail.com						
پست سازمانی:	پست سازمانی: مربی مسئول فرهنگی						
سابقه کار:	سابقه کار						
نام و آدرس مرکز:	مرکز آبدانان / خ سراب						
غیرکانونی (آزاد) ☐	شغل: فرهنگی						

نام و نام خانوادگی:	جنسیت:	زن ☐ مرد ☐	استان:	شهر:		
رشته تحصیلی:	دانشجو ☐	فارغ التحصیل ☐	مقطع:	کارشناسی ☐	کارشناسی ارشد ☐	دکتر ☐
تلفن ثابت:	تلفن همراه:	پست الکترونیکی:	کانونی ☐	پست سازمانی:	سابقه کار:	
غیرکانونی (آزاد) ☐	شغل:					

نام و نام خانوادگی:	جنسیت:	زن ☐ مرد ☐	استان:	شهر:		
رشته تحصیلی:	دانشجو ☐	فارغ التحصیل ☐	مقطع:	کارشناسی ☐	کارشناسی ارشد ☐	دکتر ☐
تلفن ثابت:	تلفن همراه:	پست الکترونیکی:	کانونی ☐	پست سازمانی:	سابقه کار:	
غیرکانونی (آزاد) ☐	شغل:					

نام اثر: چگونه می توانم فعالیت مذهبی اعضا دختر نوجوان مرکز آبدانان را افزایش دهم؟

زمان انجام اثر:	سال ۱۳۹۹ ☐	سال ۱۴۰۱ ☒	ماه شهریور
-----------------	-----------------------------------	--	------------

نوع طرح:	مقاله ☐	جستار نویسی ☐	اقدام پژوهی ☒	پایان نامه ☐	رساله ☐
----------	--------------------------------	--------------------------------------	---	-------------------------------------	--------------------------------

چکیده: (حداکثر ۳۰۰ کلمه):

طرح مسئله اساسی در این پژوهش این است که چگونه می توانم فعالیت مذهبی اعضا دختر نوجوان مرکز آبدانان را افزایش دهم؟ وجه روش هایی جهت برطرف نمودن این ضعف وجود دارد؟ موانع و محدودیت هایی که باعث این ضعف شده است کدامند؟ به نوعی هدف اصلی افزایش میزان فعالیتهای مذهبی مرکز فرهنگی، هنری آبدانان، شناسایی موانع و محدودیت ها و علل و عوامل که موجب شده است اعضا نسبت به فعالیتهای مذهبی رغبتی نداشته باشند و همچنین ارائه راهکارهای مناسب جهت تقویت فعالیتهای مذهبی و افزایش میزان مطالعه ی کتب مذهبی و مشارکت در سایر فعالیتهای مرتبط می باشد.

عنوان اقدام پژوهی:

چگونه می توانم فعالیت مذهبی اعضا دخترنوجوان مرکز آبدانان را افزایش دهم؟

اقدام پژوه:

روح انگیز سهرابی

مربی مسئول فرهنگی مرکز آبدانان

تابستان ۱۴۰۱

بسم الله الرحمن الرحيم

چکیده:

طرح ومسئله اساسی در این پژوهش این است که چگونه می توانم فعالیت مذهبی اعضا دختر نوجوان مرکز آبدانان را افزایش دهم؟ و چه روش هایی جهت برطرف نمودن این ضعف وجود دارد؟ وموانع ومحدودیت هایی که باعث این ضعف شده است کدامند؟ به نوعی هدف اصلی افزایش میزان فعالیتهای مذهبی مرکز فرهنگی، هنری آبدانان، شناسایی موانع ومحدودیت ها وعلل وعوامل که موجب شده است اعضا نسبت به فعالیتهای مذهبی رغبتی نداشته باشند وهمچنین ارائه راهکارهای مناسب جهت تقویت فعالیتهای مذهبی وافزایش میزان مطالعه ی کتب مذهبی ومشارکت درسایر فعالیتهای مرتبط می باشد. روش آماری، به صورت توصیفی است.

جامعه آماری، در این پژوهش اعضا نوجوان دختر مرکز فرهنگی، هنری آبدانان که در سال ۱۴۰۰ عضو شده اند راشامل می شود. گردآوری اطلاعات به شیوه ی مصاحبه ی گروهی انجام شده است.

برخی از یافته های پژوهش عبارتند از: اجرای فعالیتهای کتاب محوری، معرفی کتاب، مسابقه ی کتابخوانی، نمایش فیلم، برگزاری جلسات بحث وگفتگو، جلسات بحث کتاب وبه نوعی نقد وبررسی کتاب، عدم آگاهی نسبت به انتخاب صحیح منابع خواندنی، کاردستی، سفال، نشریه نگاری، قصه گویی وشعرخوانی، تصویرسازی ونقاشی از جمله فعالیتهای مرتبط می باشند.

پیشنهادهای تحقیق:

فعال بودن مربی کتابدار وبکارگیری شیوه های خلاق، تعامل با اولیای تربیتی ووالدین، وآگاهی آنان نسبت به عملکرد نتایج حاصله، مشارکت نوجوانان توانمند در اجرای برنامه ها، وانتخاب منابع مطالعاتی مناسب برای اجرای برنامه ها وفعالیت مذهبی. اجرای فعالیتهای کتاب محور در قالب برنامه های کاردستی، نشریه، ومسابقه.

کلمات کلیدی: نوجوان دختر، مطالعه، فعالیت مذهبی، نماز، کتابدار، مربی فعال .

تشکر و قدردانی:

خدای عزوجل را سپاس می گویم که توانایی و اجازه انجام کارهای پژوهشی به اینجانب داده شده است. یاری خداوند، همیاری دوستان و همکاران محترم موجب گردید که در پیشبرد این امر بتوانم به راهکارهایی جهت افزایش فعالیتهای مذهبی بویژه در راستای نماز دست یابم.

در این پژوهش به سبب راهنمایی و همکاری کارشناس محترم آموزش و پژوهش جناب آقای حاتمی همچنین همکاری صمیمانه ی کارشناسان محترم فرهنگی خانم ها هاشمی و مسعودی سایر همکاران خوب و پرتلاش مرکز آبدانان خانم ها ملکی، و محمودی که بنده را در انجام این طرح یاری نمودند نهایت تقدیر و تشکر را دارم.

فهرست

- مقدمه و توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسئله..... ۴
- اهداف کلی و جزئی سوالات اقدام پژوهی..... ۶
- حجم نمونه..... ۷
- ابزار جمع آوری اطلاعات..... ۷
- گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)..... ۷
- تجزیه و تحلیل و تفسیر شواهد ۱..... ۸
- انتخاب راه حل ها به صورت موقت..... ۸
- اجرای طرح جدید و نظارت بر آن..... ۹
- گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)..... ۱۰
- ارزیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن... ۱۳
- بحث و نتیجه گیری..... ۱۵
- محدودیت ها و پیشنهادات..... ۱۶
- پیوست ها..... ۲۰
- منابع و مأخذ..... ۱۹

مقدمه و توصیف وضعیت موجود در تشخیص مسأله:

مهم ترین ابزار مراکز فرهنگی هنری کتاب و کتاب خوانی است. پس در این راستا با توجه به کم رنگ شدن مطالعه کتاب های مذهبی و به تبع آن فعالیت های مذهبی که هدف اصلی این پژوهش است می توان گفت در واقع اصلاح این نارسایی هم از لحاظ کیفی و هم از لحاظ کمی به منظور پرداختن به روش های پژوهشی است که این مسئله حول محور سایر فعالیت های قابل اجرا بوده که مطالعه ی کتاب های مذهبی از مهمترین آن ها محسوب می شود. لذا هدف کتاب خوانی مذهبی در واقع گسترش ذهن و بالابردن میزان آگاهی ها و دانستنی ها ست و از شاخصه های پیشرفت در یک مرکز به میزان پیشرفت مطالعه ی کتاب های آن در تمام زمینه هاست که مطالعه ی کتاب های مذهبی که ریشه در دین و اصلاح تربیت دینی و مذهبی دارد. با این اوصاف مراکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با ایجاد لحظه های ناب و با آموزش غیر مستقیم اعضا، سعی در بهبود روابط اجتماعی، تاثیر مثبت ناشی از اجرا و واسطه ی برنامه و فعالیتهای مذهبی آنان دارد. هدف در این مسیر، اصلاح این نارسایی، کاهش ضعف در فراهم سازی بنیان بایسته به منظور پرداختن به روش های پژوهشی، کمی و کیفی است، برای مطالعه نظامند و فعالیتهای متنوع با گرایش مذهبی. بدین ترتیب راههای بهره گیری، با اهداف اجرای درست و بجا، برنامه های مذهبی، می باشد.

واژگانی که در این اقدام پژوهی به کار گرفته شده است عبارتند از:

نوجوان

جامعه ی آماری که در این طرح مورد پژوهش واقع شده است. گروه های سنی نونگاه و نوجوان "کلاس های ششم، هفتم و هشتم ونهم است .

فعالیت مذهبی:

-به عنوان یکی از فعالیتهای خاص اسلامی مراکز کانون به شمار می آید که مربی بانظارت خود به فعالیتهایی از قبیل حدیث، قرآن و سایر فعالیتهای خاص اسلامی با اهداف مشخصه می باشد
مطالعه: خواندن مطلبی و هر چیزی به منظور درک فهم آن، خواندن هدفمند.

کتابدار مربی فعال:

شخصی که با علم و هنر کتابداری آشنا و در اجرای فعالیت امور فنی در راستای کتابداری ایفا کننده ی نقش در زمینه ی هدایت و پرورش خلاقیت کودکان و نوجوانان می باشد. کسی که با شناخت از جامعه مخاطبینش سعی در گسترش دانش آنان دارد.

به طور یقین می توان گفت که مراکز فرهنگی، هنری (کانون) پاسخگوی نیازها و نقش موثری در ایجاد انگیزه بویژه در زمینه ی کتابخوانی کودکان دارد. اما با توجه به حضور دانش آموزان و اعضا در دردهای سنی مختلف در مرکز، با اجرای فعالیت های متعدد، اعضا نوجوان دختر در انجام و مشارکت در فعالیتهای مذهبی میل و رغبت آنچنانی نداشته لذا این امر به عنوان یک ضعف تلقی می گردید. هنگام انجام این فعالیت، اعضا نونگاه و نوجوان دختر این فعالیت گریزان بودند و تقاضای فعالیت دیگری می کردند و تمایلی به شرکت نداشتند و خود را با کارهای دیگری مثل بازی ... مشغول می کردند.

این خود عاملی شد که این مسئله را به صورت یک طرح اقدام پژوهی انجام گیرد. تا این گروه از اعضا را به این فعالیت ها به شرح ذیل علاقمند کنم .

توصیف وضعیت موجود:

مرکز فرهنگی، هنری آبدانان، واقع در پارک سراب شهرستان آبدانان از شهرهای جنوبی استان ایلام می باشد که در سال ۱۳۷۴ تاسیس و افتتاح گردید. دو نیروی ثابت فرهنگی، و یک نیروی ادبی پاره وقت و یک نفر خدمات به صورت یک شیفت بوده همچنین این مرکز در سال ۱۳۸۶ به نرم افزار کتابداری مجهز گردید.

مرکز به مساحت تقریبی ۲۰۰ متر زیر بنادارای دوسالنه که یکی برای کتاب های کودکان و یک سالن نیز به کتاب های نوجوانان اختصاص داده شده است و سایر فعالیتهای فرهنگی، هنری و ادبی در این سالن ها اجرامی گردد.

از سال ۱۳۹۹ تاکنون آمار ثبت نامی اعضای مرکز در کل ۱۷۹ نفر که از این تعداد ۱۱۲ نفر دختر و ۶۷ نفر پسر می باشند.

تعداد کتاب موجود در مرکز ۸۶۸۶ نسخه با موضوعات مختلف است. با توجه به موضوع درپیش گرفته شده که به طور مستقیم و غیر مستقیم با کتاب ارتباط پیدا خواهد نمود این امر ضروری و لازمی تغییر و تحول در نحوه ی اجرای فعالیت های مرکز حتی فعالیتهای کتاب محوری از جمله معرفی و نقد کتاب می باشد. و آنچه لازم به ذکر است بی رغبتی، اعضا نسبت فعالیتهای مذهبی که ممکن است در قالبی خشک و گاه "از طریق آموزش مستقیم برگزار شده باشد، که این خود مسئله ای شد برای ارائه راهکارهای موثر. لذا با در نظر گرفتن شرایط روحی، بررسی موانع و شیوه های جذاب در این طرح اقدام پژوهی، تلاش شده است که موانع اجرا و شیوه های متنوع، جذاب و متناسب با فعالیت مذهبی با اهداف مشخصه بررسی و اجرا گردد. به همین منظور با استفاده از تجربیات خود و تلاش در این زمینه و مشارکت مربیان تصمیم به تحولی اساسی نمودم. به همین منظور ابتدا موضوع را در شورای فرهنگی مرکز مورد بحث و بررسی گذاشته تا همکاران نیز در این بحث مشارکت جدی داشته باشند.

اهداف کلی و جزئی اقدام پژوهی:

اهداف کلی در این پژوهش عبارت است از راهکارهای تشویق اعضا ی نوجوان دختر مرکز آبدانان به منظور شرکت فعال در فعالیت های مذهبی و مطالعه ی کتاب ها و منابع موجود با موضوع نماز و سایر مسائل دینی و مذهبی و ترغیب اعضا به مشارکت در فعالیتهای خاص اسلامی.

اهداف جزئی:

- مشخص نمودن علل و عواملی که باعث شده است، فعالیتهای مذهبی و اسلامی مرکز آبدانان کاهش داشته باشد.

-ارائه ی راه حلی مناسب و عملی جهت بهبود ضعف فعالیت‌های مذهبی این گروه و بکارگیری شیوه ای مطلوب به منظور شرکت اعضا و افزایش فعالیت‌ها...

-بهره گیری از شرایط و امکانات موجود جهت مطالعه ی منابع مذهبی و فعالیت‌های مذهبی

-تقویت مهارت های رفتاری/کلامی و عملیاتی

- ایجاد توانایی‌های مطلوب در انجام فرآیندها مطالعه به تبع آن انجام کارهای حجمی

-ایجاد انگیزه برای مطالعه و عادت به مطالعه ی منابع دینی

-آشنا کردن اعضا با کتاب های مختلف و با موضوعات دینی

-شرکت بچه ها در یک فعالیت گروهی بویژه فعالیت‌های مذهبی

سوالات اقدام پژوهی:

-راهکارهای مناسب و موثر جهت افزایش فعالیت‌های مذهبی و خاص اسلامی مرکز آبدانان کدامند؟

-چگونه می توان مشکل (کاهش فعالیت‌های مذهبی) مرکز آبدانان را بهبود بخشید؟

-فعالیت و شیوه های اجرا در زمینه ی مطالعه ی کتاب‌های مذهبی کدامند؟

-آیا فعالیت‌های کتاب محوری در رفع این مشکل موثر است؟

-موانع و محدودیت‌های موجود در اجرای فعالیت های دینی و مذهبی مرکز آبدانان کدامند؟

حجم نمونه:

اعضا نونگاه و نوجوان فعال مرکز آبدانان در این پژوهش ۱۲ نفر هستند. سایر همکاران نیز در این طرح مشارکت داشته اند.

ابزار جمع آوری اطلاعات:

در این طرح اقدام پژوهی برای جمع آوری اطلاعات از مصاحبه ی آزاد (فردی و گروهی) مشاهده ، یادداشت های روزانه و میزان آمار و ارقام استفاده شده است.

اهمیت ضرورت مسئله:

باتوجه جذب و پایدارسازی اعضا و افزایش پوشش مخاطبان، توسعه و تقویت فعالیت‌های کتاب محور، پاسخ‌گویی به نیازهای امروزی و توجه به سلايق و علاقه مخاطبان، جلب مشارکت خانواده ها و سایر نهادهای فرهنگی، توجه به باورهای دینی و ارزش های اخلاقی در انجام فعالیت‌ها، تقویت مهارت‌های اجتماعی کودکان و نوجوانان با اهداف خاص از جمله ترویج فرهنگ مطالعه، بالا بردن میزان آگاهی ها، پرورش خلاقیت...، فعالیت های خاص اسلامی، براساس آمارگیری و تحلیل آمار در بازده زمانی

یک ساله تاحدودی کاهش و همچنین هنگام اجرای این فعالیت با اعضا نونگاه ونوجوان با مشکلاتی از جمله کاهش فعالیت‌های مذهبی، بی رغبتی اعضا نسبت به شرکت در این فعالیت ها به گونه ای بود که تصمیم به تحول و شیوه‌هایی نوین برای اجرای این فعالیت کردیم.

گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)

درجلسا تی که بنده به عنوان مربی کتابدار هنگام اجرای فعالیت روخوانی کتب مذهبی کارراشروع نمودم بیشترین چیزی که توجه مرا به آن جلب نمود ، بی رغبتی ونوعی دلزدگی اعضا نونگاه ونوجوان دختر نسبت به این فعالیت بود وبرای اینکه بیشتر با روحيات وعلايق آنان آشنا شوم سوالاتی به آنان ارائه تا به آن پاسخ دهند.

اهم سوالات بحث گروهی که با اعضا نونگاه ونوجوان دخترمرکزآبدانان با موضوع فعالیت‌های کتاب محور انجام شد به قرارذیل است.

-موانع ومحدودیت‌هایی که دراجرای برنامه های مذهبی می دانید کدامند؟

-آیا به کتاب ومطالعه علاقه دارید؟

-زمان حضور در کانون را کافی ومناسب می دانید؟ درصورت خیر چه مدت زمان راپیشنهاد می کنید؟

-معلم ، برای اجرای برنامه های مذهبی شما برنامه داشته است ؟

-کتاب های کانون را مناسب می دانید؟ ۷

-بیشتر به چه کتاب هایی علاقه مند می باشید؟

-درطول هفته چند کتاب رامطالعه می کنید؟

-به کدام یک از فعالیت های کانون علاقه مند می باشید؟

تجزیه وتحليل وتفسير شواهد(۱)

پس از بررسی داده های حاصل از مصاحبه ی گروهی، مطالعه منابع مختلف از جمله،کتاب،مجلات،جزوات،شیوه نامه ها ، اسنادمختلف،طرح های پژوهشی وسایر منابع اطلاعاتی وتجربه های شخصی اقدام پژوه نتایجی که از این گفتگو حاصل شد،به شرح ذیل می باشد.

-آشنا شدن مربی با نیازهای مطالعاتی ومیزان علاقه مندی اعضا نسبت به منابع مورد نظر.

-بی حوصلگی وبی رغبتی نسبت به اجرای فعالیتها وبرنامه هایی که آموزش مستقیم مدنظر است.

-آگاه شدن نسبت به نوع کتاب های مورد نظر نوجوانان

-علاقه اعضا بیشتر به کتاب های رمان بویژه با درون مایه های طنز وگاه ترسناک

-نداشتن برنامه ریزی برای مطالعه

-سرگرم شدن به مسائل حاشیه ای از جمله فضای مجازی

-به روز نبودن بیشتر کتاب ها وعدم جذابیت درظاهر کتاب ها

-شرایط محیطی وزیستی از نظر فرهنگی واجتماعی وحتى اقتصادی

- کمبودزمینه تشویق وترغیب به مطالعه

-اهمیت قائل نشدن اغلب خانواده های آنان برای مطالعه کتاب های مذهبی

سپس راه حل هایی جمع آوری شد که از میان آنها راه حل های قابل اجرا انتخاب وبه شور گذاشته شد.

انتخاب راه حل ها به صورت موقت

پس از بررسی شواهد وتحلیل مشکلات برای هر دسته اقداماتی انجام گرفت از جمله:

-برنامه ریزی جهت حضور اعضا نونگاه ونوجوان دختر درمرکز

-برگزاری جلسات بحث آزاد

-توجه بیشتر به فعالیت روخوانی ونقدکتاب وافزایش این برنامه درطول هفته

-اجرای فعالیت های متنوع بویژه سازه ها در قالب مسابقه

-اجرای فعالیت های کتاب محوری

-برگزاری مسابقات

- نمایش فیلم

-ساخت کاردستی وسرگرمی ها با استفاده از نمونه والگوبرداری از کتابها

- تشویق اعضا

-افزایش میزان امانت کتاب

-مصورسازی وکتاب سازی

-حضوروالدین ومعلمان درنشست هاوانجمن ها

اجرای طرح جدید نظارت برآن:

شرح اجرای راه حل های انتخاب شده پس از اعتباریابی از میان راه حل های پیشنهادی به چنددسته تقسیم شد:

۱- استفاده از شیوه های خلاق طرح روخوانی کتاب با طرح (خبرنگاری...) و مشارکت دادن اعضا در فرآیند طرح و ایجاد شرایط و محیط فعال برای انجام فعالیتهایی با گرایش مذهبی

۲- ارائه شیوه هادرقالب بازی و مسابقه و سرگرمی و تفریح

۳- تشویق و ترغیب اعضا جهت مشارکت در برنامه و فعالیت های خاص اسلامی

۴- طراحی فعالیت های کتاب محوری از جمله مصورسازی قصص قرآنی

۵- استفاده از ارزشیابی توصیفی و ارائه بازخورد به هنگام اجرای طرح چون اعلام اسامی افراد موفق... و اعضا فعال در طرح

۶- تقویت اعتماد به نفس و خودباوری اعضا از طریق فعالیتهای فرهنگی

۷- تهیه دفتر جهت یادداشت برداری و خلاصه نویسی از نکات مهم طرح

۸- تشویق اعضا و اشاره به نقاط قوت و توانمندی آنان

۹- اجرای برنامه در ساعات اولیه

گردآوری اطلاعات و شواهد ۲

پس از اعتبار یابی لازم راه حل های انتخابی به مرحله اجرا درآمد تا نتیجه مورد ارزیابی قرار گیرد، فرآیند اجرای راه حل هابه شرح ذیل بوده است.

نوجوان کتابخوان مطالبی را که می خواند باید متناسب با نیازهای او در شرایط کنونی باشد تا ضمن درک بیشتر از خواندن کتاب لذت می برد. هر چقدر که بیشتر لذت ببرد، بیشتر می خواند و هر چه که بیشتر بخواند بیشتر درک می کند. این روند دو سویه به او کمک می کند که در کشف پدیده های پیرامون خود پویا و درک واقعی و لذت درونی برسد لذا فعالیتهایی با گرایش مذهبی از جمله مواردی در جهت آرامش و امنیت درون در آن بوجود آورده و این خود از مواردی است که قابل مشاهده و عینی می باشد. لذا در این راستا به فعالیتهایی که متناسب با روحیات و از علاقمندی آنان به حساب می آید بهره گرفته شد که به شرح ذیل به آن پرداخته شده است.

برگزاری نمایشگاه کتاب:

در این زمینه از اعضا خواسته شد که به جمع آوری منابع مذهبی و دینی از روی علاقمندی خود در قفسه های کتاب پرداخته و خود به عنوان گرداننده ی نمایشگاه کتاب برای سایر دوستان باشند .

بحث آزاد: (حجاب و امنیت.../ چرناماز می خوانیم؟...)

بحث آزاد از جمله فعالیتهایی است که به روش بحث گروهی ، گفت و گویی سنجیده و منظم در باره ی موضوعی خاص و مورد علاقه ی مشترک شرکت کنندگان در بحث است . در این روش ، اعضا با شرکت فعال در فعالیت های کلامی ابعاد مختلف یک مساله را مورد بحث قرار می دهند و در پایان نسبت به آن شناخت عمیق تری به دست می آورند. همچنین درک می کنند که

دیگران نیز نظریاتی دارند و باید به نظریات آنان احترام گذاشت. هدایت و راهنمایی مربی در خصوص امنیت و حجاب / اهمیت نماز/ نکات اخلاقی و تربیتی که در مواردی بنا به پیشنهادات خود اعضا برگزار می گردید و در ادامه به این سوالات نیز پاسخی داده می شد.

- به چه کتاب هایی علاقه مند هستند؟

- کدام فعالیت را بهتر می دانند ؟

آیا کتاب های کانون را برای مطالعه و روخوانی مناسب می دانند؟

این فعالیت علاوه بر مهارت های مربوط به گفت و شنود در توسعه ی درون دادها و برون داده های شفاهی

نوجوانان، در پی آن است تا اعضا بتوانند در یک فضای امن و صمیمی به دور از اضطراب عقاید عواطف خود را در میان خود و جلوی جمع بیان کند. به لحاظ قرار گرفتن در محیط و فضای کتابخانه به راحتی می توانستند به منابع دسترسی داشته باشند و میزان علاقه مندی را بیان کنند به همین ترتیب پس از شناسایی علایق به تبادل نظر بحث و گفتگو پیرامون مطالعه و اهمیت آن، به یک نتیجه گیری مطلوب به شرح ذیل رسیدند.

معرفی کتاب:

معرفی منابع مناسب ، ایجاد نگرش مثبت و کمک به اعضا به منظور انتخاب کتاب های متناسب با علاقه و درک و فهم آنان ، از جمله فعالیتهای اولیه ای بود که اعضا را ترغیب به مطالعه و روخوانی نمود. در این زمینه با استفاده از طرح های دیواری و شفاهی و بانسان دادن تصاویر ، خواندن بخشی مهم و هیجان انگیز آنان را وادار به مطالعه و رجوع به کتاب ها می نمود .

روخوانی کتاب:(اجرای طرح خبرنگاری)

در این طرح ابتدا چند متن کوتاه از محتوای کتب دینی به صورت گزارش خبری به اعضا ارائه گردید اعضا به قرائت اخبار می پردازند بهترین گوینده ی خبری با روخوانی درست مشخص می گردد.

روخوانی کتاب:(اجرای طرح-نمایش پنهان) کتابهای داستانی با متن کوتاه

در این طرح متن یا یک داستان برای روخوانی آماده و هر کدام از اعضا قسمتی ، گاه پاراگراف یا یک صفحه برای خواندن مشخص کرده، هنگام روخوانی یک عضو ، عضو و یا نفر بعدی می بایست نقل قول های موجود در متن را با زبان بومی و محلی برگردانده و روخوانی کند. و به همین ترتیب هر دو نفر با هم به روخوانی پرداختند. در این طرح به واسطه ی ایجاد یک فضای صمیمی و روخوانی را در فضایی شاد و دوستانه اجرا نمودند.

شعرخوانی: شعرخوانی از گزیده اشعار باگرایش های مذهبی و مشخص نمودن آرایه های ادبی از دیگر فعالیتها می باشد.

روخوانی کتاب:(مصورسازی کتاب)

به منظور لذت بخشی به فعالیت کتابخوانی و بهره گیری از فعالیتهای هنری و پرورش ذوق هنری اعضا، متن های کوتاه به اعضا ارائه، سپس به ترسیم تصاویر برای متون پرداختند. پس از تکمیل طرح هر کدام از اعضا ضمن نشان دادن تصاویر به دوستان متن کتاب را روخوانی نمودند. در این زمینه از مجلات و داستانهای زندگانی معصومین بهره گرفته شد.

باتوجه به فراخوان (نماز کلید بهشت است) شرایطی فراهم گردید تا تابستان باحضور اعضا در جهت پیشبرد اهداف اقدام پژوهی درپیش گرفته شده ذهن مخاطبین را به موضوع فراخوان نیز معطوف کرده و زمینه ی لازم را برای عملیاتی و بهره گیری از شرایط بوجود آورده شود. لذا با اجرای فعالیتهای مرتبط به شرح ذیل پرداخته شد.

کتاب سازی:

در این برنامه ضمن معرفی منابع مذهبی با موضوع نماز شرایط و ساخت و ویژگی ساخت یک کتاب برای اعضا تشریح گردید لذا با به صورت گروهی و انفرادی با استفاده از امکانات و ملزومات ساخت یک کتاب در یک برنامه ی فرآیندی اقدام نمودند .

بحث کتاب:

از جمله فعالیتهای مهمی که پس از روخوانی و مطالعه کتاب توسط اعضا انجام می گرفت بحث کتاب بود که به محتوا و ظاهر کتاب ها پرداخته می شد ، در این زمینه اعضا با دقت بیشتری به مطالعه کتاب ها پرداخته و به نوعی با محاسن و معایب کتاب ها آشنایی می یافتند. و در جهت ساخت کتاب های خود نیز از آن بهره می بردند.

قصه گویی: نقل قصه با موضوع و محتوای نماز توسط اعضا و مربیان .

عکاسی:

تشویق اعضا در راستای شرکت مراسمات دینی و مذهبی از جمله نماز جمعه و جماعت و همچنین اجرای مسابقه ی عکاسی با گرفتن عکس از سوژه های ناب در این مراسمات.

سفالگری :

سفالگری از جمله فعالیتهای مورد علاقه ی اعضا بویژه نوجوانان می باشد که در این راستا با ساخت (مهر و تسبیح) در اجرای روند سازه های گلی اعضا به آن پرداختند.

نقاشی:

آموزش سایر تکنیک های نقاشی از جمله چاپ با انواع (پارچه، بافت، برگ، اشیا...) خراشکاری، آبرنگ گواش و سپس اجرای فراخوان نقاشی با موضوع نماز کلید بهشت است و بکارگیری سایر تکنیک ها... برگزارای ایستگاه نقاشی در نماز جمعه ، ترسیم نقاشی در کارگاهها با موضوع نماز و زندگانی معصومین...

خاطره نویسی: در این زمینه اعضا به نوشتن خاطرات اولین نمازی که خواندن پرداخته همچنین دل نوشته هایی با این موضوع نیز ارائه نمودند.

کاردستی:

سازه ها از جمله کاردستی با استفاده از متریال های متنوع کاغذ، پارچه، فوم، نم... و درست کردن انواع سجاده ها با طرح های متنوع توسط اعضا.

نشریه نگاری:

در این زمینه اعضا ضمن گروه بندی و تقسیم کار بر اساس توانمندی های لازم به منابع مطالعاتی پیرامون نماز پرداخته سپس به اجرای کار پرداختند.

تشویق اعضا فعال:

از جمله فعالیت انجام شده در این راستا تشویق اعضا و معرفی آنان به عنوان اعضا فعال می باشد. که به این طریق با تشویق این گروه در تقویت اعتماد به نفس و ایجاد انگیزه برای اجرای طرح ها با میل و رغبت بیشتری نسبت به موضوع در پیش گرفته پرداختند.

شرکت در مراسم مذهبی:

دعوت از اعضا و همراهی مربیان و شرکت در نماز جمعه و جماعات و وسایر مراسمات مذهبی ...

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و نظارت بر آن:

پس از اجرای طرح و بررسی که با همکاری همکاران صورت گرفت نتایجی به شرح ذیل حاصل شد:

- بر اساس تحلیل آمار مقایسه ای فعالیت های مذهبی با خروجی بیشتری بویژه گروه نوجوان افزایش یافته است.

- تمایل و رغبت این گروه نسبت به اجرای فعالیتها بیشتر شد.

- اشتیاق اعضا در فعالیت های گروهی افزایش یافت.

- افزون بر اعضای شرکت کننده در فعالیت سایر اعضا نیز که انجام فعالیت مذکور را توسط دوستان خود مشاهده کرده بودند خواهان و خواستار اجرای فعالیتهای مذهبی به این شیوه هاشدند.

- نشاط و شادی و جنب و جوش بسیاری برای اجرای فعالیت در بین بچه های شرکت کننده دیده می شد.

- اجرای فعالیت بی روح و خشک به فضایی پرنشاط تغییر یافت.

- ایجاد ارتباط عاطفی مربیان با اعضا و همچنین تعامل با خانواده ها بواسطه ی اجرای طرح برقرار شد.

- گنجینه ی لغات، ایجاد انگیزه برای مطالعه و عادت به کتابخوانی افزایش یافت.
 - بها دادن والدین به کتاب های غیردرسی و تشویق آنان به این کار فراهم شد.
 - بالا رفتن تفکر انتقادی، در جلسات بحث کتاب قابل مشاهده بود.
 - استفاده از شیوه های صحیح مطالعه در کتابخوانی به کار گرفته شد.
 - مشارکت اعضا و پذیرفتن مسئولیت در اجرای برنامه ها قابل مشاهده بود.
 - میزان امانت کتاب توسط گروه دختر نوجوان بالا رفت.
 - مطالعه و توجه به سایر مجلات رشد کودک و نوجوان به مشترک شدن این گروه انجامید.
 - معرفی کتابهای مناسب در موفقیت اعضا سهم به سزایی داشت.
 - محیط کتابخانه در پیشبرد اهداف بسیار موثر واقع شد.
 - اعضا در فراخوان (نماز کلید بهشت است) شرکت فعال داشتند به گونه ای که بالاترین آمار آثار را مرکز آبدانان داشت.
 - شناسایی اعضای توانمند در بهبود و پیشبرد اهداف موثر واقع شد.
 - علاقه مندی اعضا با توجه به اجرای فعالیتهای خلاقانه موجب پیشرفت و موفقیت در کار شد.
 - مطالعه با کتاب های مورد علاقه موجب تقویت و پیشرفت در کار شد.
- ودر پایان برگزیده شدن مرکز به عنوان مرکز ی با بیشترین آمار/برنده شدن در بخش کتابسازی/نقاشی/عکاسی و خاطره نویسی

بحث و نتیجه گیری:

برنامه ها و فعالیتهای مذهبی از جمله فعالیتهای خاص اسلامی و قابل اجرا در مراکز فرهنگی و هنری کانون بشمار می آیند که بواسطه ی اجرای درست و در قالبهای متنوع و متفاوت می تواند در پیشبرد اهداف مشخص برای روند پیشبرد اهداف با تبیین رفتارها و نمود های اخلاقی در روند یک زندگی شخص بویژه نوجوانان موثر واقع شوند لذا اجرای این برنامه ها با در نظر گرفتن شرایط موجود و متناسب با نیازها و علایق نوجوانان با توجه به مطالعات هدفمند از راهکارهای یک مربی به قصد تقویت خواندن ، کتابی را در نظر می گیرد و با شیوه هایی که در مراکز فرهنگی هنری صورت می گیرد ، منظور از این رفتار آن است که فرد اوقات فراغت خود را به خواندن ابزار های فرهنگی متفاوتی از جمله کتاب، مجله و سایر مطالب خواندنی اختصاص دهد. با توجه به شواهد ذکر شده می توان نتیجه گرفت ، راهکارها و شیوه های به کار برده شده توسط اقدام پژوهی علاوه بر آنکه بر میزان مشارکت در فعالیت ها مربوطه میزان مطالعات نیز ارتقاء بخشید توانست به نقاط قوتی در راستای کمی و کیفی مدنظر مطلوب نیز برسد.

با ایجاد شرایط مناسب و مطلوبی که در مراکز کانون به منظور پرورش خلاقیت و تواناییهای اعضا حکم فرماست زمینه را برای اندیشیدن، کشف و شهود ایجاد انگیزه برای مطالعه و تحقیق، فراهم می شود در این اقدام پژوهی، پویایی اعضا در زمینه مطالعه

درست و آگاهی والدین و اولیای تربیتی از نتیجه طرح، از کارهای مهم به شمار می رود. استقبال چشمگیر اعضا از فعالیت ها و مشارکت گروهی، شور و هیجان خاص در بین اعضا، تعامل و همکاری گروه در طرح قابل وصف بود. اظهار رضایت اولیای نسبت به برنامه های اجرا شده در کانون قابل ذکر می باشد.

محدودیت ها و پیشنهادات:

اقدام پژوهی حاضر به طور قطع می تواند در افزایش فعالیتهای مذهبی اعضا نوجوان دختر در مرکز موثر و مفید واقع شود. استفاده از این پژوهش و راه حل های بکار گرفته شده توسط مربیان، کتابداران و اولیا و معلمان که با کودکان باین شرایط سروکار دارند، می تواند کارساز باشد.

پیشنهاداتی که می تواند موقعیت را مطلوب تر نماید به قرار ذیل است:

- کمبود فضای مناسب کتابخانه جهت اجرای فعالیت (کلاس مجزا).

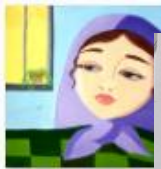
- نبود منابع راهنمایی بر اساس قوائد خاص در مرکز.

- استفاده طرح و اقدامات توسط معلمان و اولیای تربیتی .

- ایجاد ارتباط عاطفی مربیان و اعضا و همچنین اولیای تربیتی و خانواده ها با کودکان در شناخت، توجه و حل مسائل آنان موثر می باشد.

- اجرای برنامه در زمان مناسب و شرایط مطلوب و انتخاب منابع و مواد خواندنی مناسب از اهمیت ویژه ای برخوردار است که مربیان باید به آن توجه داشته باشند.

- تشویق و ترغیب اعضا از سوی مربیان و معلمان مربوطه در تقویت فعالیتهای مذهبی خواهد بود.

1.jpg

7.jpg

5.jpg

6.jpg

بسم الله الرحمن الرحيم.pdf

طرخ جلد.jpg

منابع و مأخذ:

۱. شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۸۶). ادبیات کودکان. تهران: اطلاعات، چاپ بیست و پنجم
۲. قاسمی پویا، اقبال (۱۳۸۱). راهنمای عملی پژوهش در عمل. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، چاپ چهارم

۳. قاسمی پویا، اقبال (۱۳۸۲). اقدام پژوهش در نظام آموزشی. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، چاپ دوم
۴. کیوی، ریمون (۱۳۷۶). روش تحقیق در علوم اجتماعی. ترجمه عبدالحسین نیک گهر، تهران: توتیا، چاپ دوم
۵. مک نیف، جین (۱۳۹۰). اقدام پژوهی طراحی - اجرا - ارزشیابی. ترجمه محمدرضا آهنچیان. تهران: رشد، چاپ ششم
۶. نانسی، لاریک (۱۳۷۵). چگونه بچه هایمان را به مطالعه تشویق کنیم؟ مترجم: مهین مهتاج. تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، چاپ سوم
۷. ماهنامه آموزشی-تربیتی برای اولیا و مربیان پیوند، شماره ۴۰۸ مهرماه ۱۳۹۲، نقش خانواده و مدرسه در ترغیب کودکان به مطالعه و کتابخوانی: فریدون باقریان
۸. جزوه مربیان نوآور (طراحی شیوه های اجرایی نو برای فعالیت روخوانی کتاب). تهران: مدیریت امور هماهنگی امور استان ها
۹. جزوه چگونه یک طرح اقدام پژوهی کار کنیم؟ واحد پژوهش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان ایلام